

Jornades «ALMA. Mèdiums i visionàries»

Creativity in Visionary Woman Research Group (V&W)

Vinculat a l'obertura de l'exposició «**ALMA. Mèdiums i visionàries**», Es Baluard Museu d'Art Modern i Contemporani de Palma i l'Associació Josefa Tolrà de Barcelona posen en marxa el grup d'estudis independent per ampliar l'anàlisi i la revisió del treball creatiu de dones visionàries i sanadores.

Els vectors de força d'aquest projecte parteixen dels documents continguts en l'exposició i preveuen expandir el marc cronològic de les autores, com també les metodologies amb perspectiva de gènere. Estudis sobre una forma de creativitat femenina propera als moviments socials i espirituals, el talent visionari i la voluntat de sanació a través d'unes obres artístiques fora de norma i associades a la pulsio mística.

Aquests estudis cerquen articular noves historiografies i lectures sobre la creació en el camp de les arts tèxtils, el dibuix, la pintura i la literatura, al marge de categories tradicionals i jerarquies estètiques.

Programa

11h. Presentació jornades i benvinguda a càrrec de **Nekane Aramburu**, directora d'Es Baluard

Intervenció **Martine Lussardy**, directora **Halles Saint Pierre** (París), Art brut, création et artistes médiumniques (ponència en francès amb traducció consecutiva)

12.30h. Pausa cafè

13h. Informació sobre el Grup de Recerca: **Creativity in Visionary Woman Research Group** (V & W). Dra. Pilar Bonet

Intervenció **Albert Salvador i Victòria de Lorenzo**, investigadors art tèxtil (Auditori). «En conversación: Bordando la revuelta interior. Las creaciones textiles de las artistas de Alma».

14h. Pausa dinar

16.30h. Intervenció **Dra. Pilar Bonet**, investigadora i curadora projecte «ALMA. Mèdiums i visionàries» (Auditori)

17.30h. Lectura dramatitzada de **Núria de Calella** sobre textos de les artistes: «Força fluídica: Josefa, Julieta, Aloïse i Hélène» (Aljub)

18.30h. Visita comentada a l'exposició per la col·leccionista **Karin Dammann** en diàleg amb la curadora Pilar Bonet

Pilar Bonet Julve Doctora en Història de l'Art i Llicenciada en Història Medieval. Professora d'art i disseny contemporani a la Universitat de Barcelona i la Universitat Ramon Llull (ESDI). Imparteix docència en graus i màsters, especialitzada en història de l'art i disseny, crítica d'art i gestió cultural. Com a crítica d'art i curadora d'exposicions ha treballat sobre el llegat d'autors i associacions de les avantguardes espanyoles, com també ha presentat exposicions a partir de les col·leccions del MACBA i l'IVAM. En els últims anys ha centrat el seu estudi en la vida i obres de dones creatives vinculades al talent visionari i medumnitat, autores europees nascudes abans de la fi de la Gran Guerra el 1918, entre elles la mèdium i artista catalana Josefa Tolrà. Sobre aquesta investigació i com a experta en Josefa Tolrà ha escrit i preparat diverses exposicions que posen a la taula de treball una revisió de la historiografia moderna, així com un gir en les jerarquies estètiques sobre les creacions tèxtils i l'escriptura no acadèmica de dones sensibles.

Martine Lusardy Especialista i referent internacional en estudi de l'Art brut i les seves connexions és, des de 1994, directora de Halle Saint Pierre (París), del que va definir el seu projecte cultural. Ha organitzat més de seixanta exposicions, de les quals cal destacar: «Art Brut & Cie, la face cachée de l'art contemporain»; «Art Outsider & Folk Art des collections de Chicago» (1998); «Artspirite, médiumnique Visionnaire. Messages d'outre-monde»; «Messages d'outre-monde» (1999); «Haïti, anges & Démons» (2000); «Art Brut japonais» I i II (2010, 2018); «Hey! Modern Art & Pop Culture» I, II i III (2011, 2012, 2013); «Banditi dell'arte» (2012). Ha dirigit per a les edicions Citadel & Mazenod el llibre L'art brut (2018).

Albert Salvador Investigador independent, interessat en els vessants de la cultura visual que qüestionen el discurs hegemònic. La seva formació acadèmica arrenca en el disseny de moda. Enfoca el seu desenvolupament professional en processos creatius interdisciplinaris, buscant establir interconnexions vinculades entre imatge, moda, art, cinema i gènere. Ha efectuat treballs de researcher per a revistes especialitzades, fotògrafs, dissenyadors, directors creatius i directors de cinema com Ethan James Green, Wales Bonner, Alister Mackie o Albert Moya. En els últims anys ha enfocat la seva carrera cap a la direcció d'art, les pràctiques curatorials i el món editorial. Com a redactor de textos especialitzats ha escrit articles sobre figures que van subvertir els estereotips de gènere com Klaus Nomi, Claude Cahun o Rudi Gernreich. Actualment treballa al costat de Pilar Bonet al desenvolupament d'un projecte curatorial en el qual es troba expandint les produccions creatives en els marges de la història oficial.

Victoria de Lorenzo és una investigadora especialitzada en la història dels teixits. La seva passió pels teixits i l'ús d'aquests com a font per abordar la història es plasma en la seva trajectòria acadèmica. Actualment, de Lorenzo és doctoranda a la Universitat de Glasgow amb una beca Lord Kelvin, Adam Smith, on investiga la circulació de teixits entre el Regne Unit i Món Hispànic al segle XIX des d'una perspectiva interdisciplinària i transnacional. Anteriorment, de Lorenzo va realitzar un Màster en història del disseny per la Royal College of Art & Victoria and Albert Museum (Londres, 2016). De Lorenzo ha publicat ressenyes d'exposicions i llibres en revistes com Fashion Theory, Costume i Textile History i presentat en conferències d'historiadors de la moda i el vestit com l'Association of Dress Historians, o The Pasold Research Fund.

Karin i Gerhard Damman Des de 1997, Karin i Gerhard Dammann col·leccionen obres descrites com Art Brut o Outsider Art. Un valor important de la seva col·lecció és l'obra històrica, la peça més antiga data del 1720. A l'hora col·leccionar, els Dammann prioritzen la individualitat de l'expressió sobre la fama o el valor. La seva col·lecció inclou escultures, llibres, tèxtils, fotografies i dibuixos i pintures en diverses tècniques i mides, creades per artistes de diverses cultures. Karin i Gerhard Dammann són uns apassionats de la diversitat en les formes d'expressió dels artistes, materials emprats i biografies.

El **Dr. Gerhard Dammann** és psiquiatra i psicoanalista, també va estudiar psicologia i sociologia. Des de finals de 2006, ha estat director mèdic i director hospitalari de la clínica psiquiàtrica de Münsterlingen am Bodensee. La seva recerca i els seus interessos clínics són el diagnòstic i el tractament de trastorns de personalitat greus. Col·leccionar Art Brut és la seva passió.

Karin Dammann és especialista en serveis d'hostaleria i ha estudiat l'administració d'empreses. El 1996 va fundar Dammann Consult, que desenvolupa conceptes per al servei d'aliments i la indústria hotelera. També és propietària de Visotto GmbH, que assessora a les empreses en màrqueting i mitjans socials. Col·lecciona Art Brut amb el seu marit, Gerhard Dammann.

Núria Navarro Teixidó (Núria de Calella) Dramaturga, directora i actriu. Durant l'última dècada ha posat en escena gran varietat d'històries tenint com a fil conductor a les dones invisibilitzades, la literatura i la recuperació de la memòria històrica. La creació de diferents companyies com Rizoma Teatre, La immortal o RudaTeatre, han estat el vehicle per fer-ho possible. Així doncs, «Els quartos de la Virgínia» i «Tres guinees de xocolata o Virgínia i la pau» són monòlegs basats en els assajos de Virginia Woolf. «L'Abanderat. El bibliobús del front», una obra teatral sobre el primer bibliobús durant la Guerra Civil Espanyola. «NEUS» narra la vida de la centenària Neus Català, supervivent de la deportació nazi. «Una llibertat deliciosa» es dramatitza a partir de l'obra de l'escriptora Clarice Lispector i «La casa del Darrere» a partir del Diari d'Ana Frank. Totes elles han girat per teatres, biblioteques i altres espais escènics per donar a conèixer les seves necessàries i encara vigents paraules i fets.

Més informació www.esbaluard.org

ESBALUARD | museu d'art modern
i contemporani de palma